

IMPLEMENTACE LIPSKÉ CHARTY O UDRŽITELNÝCH MĚSTECH

**PREZENTACE SOUČASNÉHO STAVU
IMPLEMENTACE**

ING. MAREK JETMAR, PH.D.

BOŘETICE

18. ČERVNA 2009

LIPSKÁ CHARTA O UDRŽITELNÝCH MĚSTECH

Hlavní milníky diskuse o úloze měst a jejich rozvoji

Krátké ohlédnutí

Lille Action Programme (2000, francouzské předsednictví)



Urban Acquis (2004, nizozemské předsednictví)



Bristol Accord (2005, britské předsednictví)



Lipská charta
(2007, německé předsednictví)

LIPSKÁ CHARTA O UDRŽITELNÝCH MĚSTECH

Preamble

- ✘ zahájit v jednotlivých zemích politickou diskusi o způsobech integrace zásad a strategií Lipské charty o udržitelných evropských městech do národních, regionálních a místních politik rozvoje,
- ✘ využívat integrovaného přístupu při rozvoji měst a příslušné správy a vytvořit potřebný rámec k jeho uplatnění,
- ✘ podporovat vytvoření vyváženého územní upořádání na základě evropské polycentrické urbánní struktury.

LIPSKÁ CHARTA O UDRŽITELNÝCH MĚSTECH

Hlavní témata, priority

- Větší využití přístupů založených na integraci (provázání) dílčích aktivit při provádění urbánní politiky
 - Vytváření a zajištění vysoce kvalitního veřejného prostoru,
 - Modernizace infrastrukturních sítí a zlepšení energetické účinnosti,
 - Aktivní, inovativní a vzdělávací politiku.

- Deprivované/upadající městské čtvrti
 - Zavádění strategií pro zvýšení kvality fyzického prostředí,
 - Posílení místní ekonomiky a místní politiky zaměstnanosti,
 - Aktivní politika vzdělávání a odborného školení dětí a mládeže,
 - Podpora účinné a dostupné městské dopravy.

LIPSKÁ CHARTA O UDRŽITELNÝCH MĚSTECH

Předpoklady implementace

- Existence urbánní politiky na národní úrovni,
- Víceoborový (multisektorový přístup), potřeba koordinace a integrace aktivit realizovaných jednotlivými ministerstvy.
- Vytváření rozvojových fondů umožňujících
 - profinancovat veřejné aktivity,
 - Podpořit malé a střední podniky.
- Orgány místní správy a samosprávy by měly disponovat potřebnou kvalifikaci pro efektivní realizaci strategií integrovaného rozvoje měst.
- Podpora Evropské komise (politika soudržnosti).

Příležitosti:

- Využití strukturálních fondů,
- Využití iniciativ JESSICA and JEREMIE,
- Prezentovat a sdílet výsledky a příklady dobré praxe.

LIPSKÁ CHARTA O UDRŽITELNÝCH MĚSTECH

Vazby a vztahy Lipské charty

- Územní soudržnost (Lisabonská reformní smlouva, Zelená kniha o územní soudržnosti),
- Územní agenda EU,
- První akční plán.

Aktivity předsednictví

- Portugalsko - První akční plán,
- Slovinsko – vztahy území a měst,
- Francie – vytvoření referenčního rámce pro evropská udržitelná města

Pozice a stanoviska k Lipské chartě:

- Zpráva Giselly Kallenbach Report, výbor pro regionální rozvoj, Evropský parlament,
- Nicis Institute report – první ohlédnutí za implementací.

LIPSKÁ CHARTA O UDRŽITELNÝCH MĚSTECH

Předpoklady implementace

- Existence urbánní politiky na národní úrovni,
- Víceoborový (multisektorový přístup), potřeba koordinace a integrace aktivit realizovaných jednotlivými ministerstvy.
- Vytváření rozvojových fondů umožňujících
 - profinancovat veřejné aktivity,
 - Podpořit malé a střední podniky.
- Orgány místní správy a samosprávy by měly disponovat potřebnou kvalifikaci pro efektivní realizaci strategií integrovaného rozvoje měst.
- Podpora Evropské komise (politika soudržnosti).

Příležitosti:

- Využití strukturálních fondů,
- Využití iniciativ JESSICA and JEREMIE,
- Prezentovat a sdílet výsledky a příklady dobré praxe.

LIPSKÁ CHARTA O UDRŽITELNÝCH MĚSTECH

- ✘ České předsednictví iniciovalo dotazníkové šetření:
- ✘ *Které nástroje jste zavedli ve vaší zemi v souvislosti s implementací Lipské charty?*
- ✘ *Uplatnili jste principy Lipské charty v legislativě vaší země?*
- ✘ *Jak sledujete a hodnotíte implementaci Lipské charty ve vaší zemi?*
- ✘ *Vytvořili jste přehled indikátorů, které umožní sledovat uplatnění Lipské charty?*

LIPSKÁ CHARTA O UDRŽITELNÝCH MĚSTECH

Výsledky šetření:

- ✘ Principy a cíle Lipské charty jsou, dle stanovisek členských zemí, již v národních rámcových dokumentech obsaženy, či již dříve přijaté dokumenty jsou s nimi komplementární. Členské země však pouze okrajově a dílčím způsobem prezentovaly praktické zkušenosti s implementací principů a priorit Lipské charty při realizaci konkrétních rozvojových projektů měst.
- ✘ Významným mechanismem naplňování Lipské charty jsou aktivity politiky soudržnosti, respektive využívání prostředků ERDF při rozvoji měst. Priority celé řady NSRR a regionálních operačních programů zaměřené na rozvoj měst vytvářejí přirozené prostředí pro implementaci charty. Soustředí se zvláště na obnovu a rozvoj deprivovaných a upadajících městských čtvrtí. Členské země si uvědomují potřebu sociální integrace, zlepšení příležitostí po uplatnění místních obyvatel, vytvoření prostředí, které povede k růstu pracovních příležitostí a snížení nezaměstnanosti.

LIPSKÁ CHARTA O UDRŽITELNÝCH MĚSTECH

Výsledky šetření:

- ✘ Členské země nevytvořily pro sledování a měření naplňování Lipské charty specifický monitorovací a evaluační systém, tj. ani účelově sestavený okruh indikátorů. Některé však používají národní mechanismy sledování implementace zásad a priorit charty (zprávy, evaluace) a národní sadu indikátorů, vytvořenou zpravidla pro účely monitoring národních programů či vyhodnocování vývoje území.
- ✘ Z přehledu postojů jednotlivých členských zemí k implementaci Lipské charty je možné vysledovat zájem o prohloubení uplatnění integrovaného přístupu při rozvoji měst, při obnově deprivovaných městských čtvrtí. Vydefinování společných nástrojů umožní harmonizovat cíle jednotlivých sektorových politik, tyto politiky provázat, zaměřit se na koordinaci vazeb a posílit požadované synergie. Aplikovány jsou multisektorové přístupy se zřetelnou územní dimenzí. T
- ✘ Toto pojetí umožní podporovat rozvoj vyvážených vztahů mezi městem a regionem a městem a venkovem, posílit přirozené funkční vztahy v území (spádovost, dojíždka), vazby mezi sídly odlišné velikosti, sociální a ekonomické funkce (dělbá rolí).

LIPSKÁ CHARTA O UDRŽITELNÝCH MĚSTECH

Výzvy :

- Posílení integrovaného přístupu,
- Podporu směřovat od rozvoje veřejné infrastruktury směrem k udržitelnému rozvoji komunit,
- Posilování místní ekonomiky,
- podpora vzdělávacích aktivit v městském kontextu,
- Nové výzvy – klimatické změny, demografická proměna, migrace,
- Iniciativy JESSICA and JEREMIE,
- Posílení participace a partnerství – místní a regionální aktéři,
- Stimulace spolupráce jednotlivých úrovní správy (multilevel governance) – udržitelný rozvoj město – region, město- venkov,
- Referenční rámec,
- Sdílení příkladů dobré praxe.

Děkuji za pozornost.

Marek Jetmar

jetmar@vse.cz